CVE-DOGC-A-14314086-2014

ANUNCIS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

DEPARTAMENT DE JUSTÍCIA

RESOLUCIÓ JUS/2518/2014, de 6 de novembre, d'inscripció al Registre d'acadèmies de la Generalitat de Catalunya dels Estatuts de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana.

Vist l'expedient d'inscripció dels Estatuts de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana, incoat arran de la sol·licitud de 7 de juliol de 2014, del qual resulta que en data 9 d'octubre de 2014 es va presentar la documentació prevista en l'apartat 15 de l'annex de l'Ordre de 7 de desembre de 1987, per la qual es regula el Registre d'Acadèmies, segons l'acord d'aprovació adoptat pel Ple de l'Acadèmia de data de 3 de juliol de 2014;

Atesos l'Estatut d'autonomia de Catalunya, aprovat per la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'autonomia; la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya; la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya; el Decret 120/1987, de 9 d'abril, pel qual la Generalitat assumeix les competències exclusives en matèria d'acadèmies amb seu central a Catalunya; l'Ordre de 7 de desembre de 1987, per la qual es regula el Registre d'Acadèmies de la Generalitat de Catalunya (DOGC núm. 932, de 28.12.1987), i el Decret 12/2014, de 21 de gener, pel qual s'atorga a l'Institut d'Estudis Aranesi el caràcter d'acadèmia i d'autoritat lingüística de l'occità, llengua pròpia a era Val d'Aran i oficial a Catalunya (DOGC núm. 6546, de 23.1.2014);

Atès que el text dels Estatuts regula les determinacions prescrites a l'article 4 del Decret 120/1987, de 9 d'abril, i s'adequa a la legalitat vigent;

En compliment d'allò que disposen els articles 10.b i 12 de l'Ordre de 7 de desembre de 1987, per la qual es regula el Registre d'Acadèmies de la Generalitat de Catalunya;

Atès que aquest expedient ha estat promogut per una persona legitimada, que s'han aportat els documents essencials i que s'han complert tots els tràmits establerts,

A proposta del Servei de Coordinació Tècnica i Assessorament d'Entitats de Dret Públic,

Resolc:

-1 Declarar l'adequació a la legalitat dels Estatuts de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana i disposar-ne la inscripció al Registre d'Acadèmies de la Generalitat de Catalunya.

-2 Disposar que aquesta inscripció es publiqui en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, com a annex a la present Resolució.

Barcelona, 6 de novembre de 2014

Santiago Ballester Muñoz

Director general de Dret i d'Entitats Jurídiques

Annex

CVE-DOGC-A-14314086-2014

Estatuts de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana

Preàmbul

La llengua, en tot el seu conjunt, sempre ha buscat un referent i una normativa, com la que emana des d'aquella trobada de 1854 del Felibritge a la Provença i totes les escoles que neixen pertot i se'n nodreixen. En destaquem, com la més propera, l'Escolo deras Pireneos fundada per Bernat Sarrieu el 1904. I en aquest procés hi trobem la proposta de normativització de tota la llengua feta per Loís Alibèrt, fonamentada en la variant llenguadociana. Pel que fa a la nostra variant aranesa no podem oblidar les gramàtiques i els vocabularis fets per Jusèp Sandaran Bacaria i per Mn. Jusèp Condò Sambeat. També s'ha de destacar la tesi doctoral feta, en els anys 20 del segle passat, per Joan Coromines Vigneaux, publicada l'any 1990 amb el títol El parlar de la Vall d'Aran, Gramàtica, Diccionari i Estudis lexicals. I recordem les aportacions de la tesi El aranès, dialecto gascón en tierra española, feta per María del Carmen Campá Grané i l'Estudio sobre el dialecto aranés, de Casimiro Ademà Mora, editat el 1966 i reeditat el 1969.

L'origen de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana, s'ha de cercar en l'estiu de 1998, o si es vol en els començaments dels anys 80, quan els alcaldes aranesos van demanar a la Generalitat la creació d'una comissió per a l'elaboració de les Normes ortogràfiques der aranès. Aquella Comissió, certs membres de la qual encara avui formen part d'aquest Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera llengua occitana, va determinar unes normes que van ser sancionades pel president de la Generalitat en el començament del 1983. Aquelles normes eren alguna cosa més que un recull d'orientacions i lleis de l'escriure en aranès. Tenien en el seu context una filosofia, una forma d'entendre la nostra llengua que ens havia d'acompanyar fins a avui. Les Normes ortogràfiques del 1983 tenien en compte la unitat de la llengua occitana, com un diasistema basat en els principis de Loís Alibèrt.

Aquelles normes van iniciar el seu caminar pels àmbits de l'ús de l'aranès, amb seguretat, però també amb dificultats, produïdes sobretot per l'existència anterior d'uns plantejaments lingüístics diferents. Va caldre convèncer.

Aquella Comissió de les normes es va dissoldre en acabar el seu treball. Les normes van iniciar el seu caminar amb insistència i amb bona fe, però sense una entitat que ordenés les dificultats que naturalment es produeixen al voltant d'una llengua viva.

Va ser a l'estiu de 1998 quan, amb motiu de la necessitat de ser coherents en l'ús de la llengua en un suplement setmanal del diari AVUI, íntegrament en aranès, anomenat "AUÉ", el Consell General d'Aran va impulsar la creació de la Comissió de Codi Lingüístic formada per professors i promotors de la llengua, molts dels quals, avui, encara són a l'Institut d'Estudis Aranesi. Aquella Comissió de Codi Lingüístic era en realitat el precedent tardà del que és avui l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana. Més endavant aquella Comissió, amb les altes i baixes pròpies d'una institució, i amb un treball inacabable i inacabat, va elaborar una adaptació de les Normes del 1983 a la realitat, va ser constituït en Departament de Lingüística de l'Aranès del Consell General d'Aran i en la Secció Lingüística de l'Institut d'Estudis Aranesi, consell assessor del Consell General d'Aran, que va obtenir la competència per establir i actualitzar la normativa de l'aranès, per unanimitat del Consell General d'Aran en el Ple del 29 abril de 2008.

L'Estatut d'autonomia de Catalunya, en l'article 6.5, estableix que la llengua occitana, anomenada aranès a l'Aran, és la llengua pròpia d'aquest territori i és oficial a Catalunya d'acord amb el que estableixen el mateix Estatut i les lleis de normalització lingüística.

El règim d'oficialitat de l'occità a Catalunya és desenvolupat per la Llei 35/2010, d'1 d'octubre, de l'occità, aranès a l'Aran, la qual preveu, entre d'altres, l'establiment d'una autoritat acadèmica per a la llengua. En aquest sentit, l'article 4.3 disposa que l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana ha de ser independent de les administracions públiques, ha d'assolir plenament el caràcter acadèmic que li correspon i ha de tenir l'autoritat lingüística per fixar els convencionalismes d'ús de l'aranès d'acord amb la consideració de varietat lingüística del tronc occità comú. Així mateix, ha de tenir l'autoritat per a l'assessorament que, en matèria de llengua, li sigui sol·licitat.

Al costat dels objectius de reconèixer, estudiar, protegir i promoure l'occità, aranès a l'Aran, en tots els àmbits i sectors, la Llei preveu la voluntat de col·laborar en la protecció de la unitat de la llengua occitana. Per aquest motiu es prenen com a referència per a la seva acció els principis de la norma de Loís Alibèrt en la seva Gramatica occitana, publicada a Catalunya el 1935 i reeditada per l'Institut d'Estudis Catalans el 2000, que són també la base de les Normes ortografiques der aranés, aprovades per la Generalitat de Catalunya el 1983 i posteriorment actualitzades per l'Institut d'Estudis Aranesi i aprovades pel Consell General d'Aran el 5 d'octubre de 1999.

En la disposició addicional setena de la Llei anomenada es preveu que la Generalitat de Catalunya i el Consell

CVE-DOGC-A-14314086-2014

General d'Aran, han d'adoptar les mesures necessàries per complir l'article 4.3. El 17 de maig de 2012 la Comissió de Govern de la Generalitat - Consell General d'Aran va crear el Consell de Política Lingüística de l'Occità Aranès, el qual va acordar impulsar la concessió, a l'Institut d'Estudis Aranesi, del caràcter d'acadèmia per a la llengua previst per la Llei. Aquesta fita s'aconsegueix per mitjà del Decret 12/2014, de 21 de gener, pel qual s'atorga a l'Institut d'Estudis Aranesi el caràcter d'acadèmia i d'autoritat lingüística de l'occità, llengua pròpia a era Val d'Aran i oficial a Catalunya.

D'acord amb tot aquest procés i en coherència amb la nostra història, aprovem aquests Estatuts, que han de permetre garantir la referència en l'ús de la llengua occitana i la correcció en la seva variant aranesa, amb independència de les administracions públiques, i amb comportament i caràcter acadèmic, i que completarem amb les restants normes jurídiques d'obligat compliment i amb els processos de reglamentació previstos.

Capítol 1

Disposicions generals

Article 1

Denominació i objecte de la institució

1. L'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana és una institució acadèmica que té per objecte l'alta investigació i l'estudi de l'aranès, i l'establiment dels criteris de normativa d'acord amb els principis de la Gramatica occitana de Loís Alibèrt i les Normes ortografiques der aranés, com a part integrant de l'espai lingüístic i cultural occità.

2. Així mateix, ha de col·laborar, de conformitat amb aquests mateixos principis, amb entitats acadèmiques, de recerca o culturals reconegudes per institucions públiques de l'espai occità, en l'establiment de la normativa lingüística de referència per al conjunt de la llengua occitana.

Article 2

Àmbit d'acció

L'àmbit d'acció de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana comprèn el territori de Catalunya, sense perjudici que també pugui actuar més enllà de Catalunya.

Article 3

Finalitats

Les finalitats de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana són:

a) Establir i actualitzar la norma lingüística de la varietat aranesa de l'occità i vetllar perquè el procés de normativització d'aquesta llengua sigui coherent amb tot el seu àmbit lingüístic.

b) Així mateix, l'Institut d'Estudis Aranesi- Acadèmia aranesa dera lengua occitana és l'autoritat per a l'assessorament que, en matèria de llengua occitana, li sigui sol·licitat per les administracions públiques i els organismes que en depenen, i també pels centres d'ensenyament públics i privats i pels mitjans de comunicació de titularitat pública, d'acord amb l'article 4 de la Llei 35/2010, d'1 d'octubre, de l'occità, aranès a Aran.

c) Col·laborar, amb les activitats que li són pròpies, en el progrés i en el desenvolupament de la llengua, de la cultura i de la societat en general.

Article 4

Llengua pròpia

La llengua pròpia de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana és l'occità, aranès a Aran.

CVE-DOGC-A-14314086-2014

Article 5

Personalitat i capacitat jurídica

L'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana té personalitat jurídica de dret públic amb base privada i, en conseqüència, capacitat per:

a) Coordinar-se i relacionar-se amb altres institucions científiques i culturals d'arreu i signar-hi els convenis que consideri convenients.

b) Adquirir i posseir béns de tota mena a títol onerós o gratuït, obligar-se amb qualsevol persona pública o privada i exercir accions d'acord amb el dret.

c) Disposar lliurement dels seus recursos econòmics, que provenen de subvencions institucionals o donacions i del patrimoni propi, per dur a terme les seves finalitats, sense perjudici del rendiment de comptes d'acord amb la norma en vigor.

Article 6

Seus i delegacions

L'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana té la seu a la plaça de la Mòla s/n de Casau (CP. 25538), Val d'Aran. A més d'aquesta, pot establir delegacions dins i fora del seu àmbit geogràfic d'acció.

Article 7

Règim jurídic

L'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana es regeix per aquests Estatuts i pel Reglament de règim intern, sense perjudici del que estableix la norma general per a aquestes institucions.

Capítol 2

De l'organització interna

Article 8

Les seccions

L'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana s'estructura en dues seccions:

a) la secció encarregada d'establir i actualitzar la Norma lingüística de la varietat aranesa de la llengua occitana, anomenada secció aranesa, amb autoritat lingüística sobre la varietat aranesa de la llengua;

b) la secció d'assessorament sobre la unitat de la llengua occitana i el tronc comú, anomenada secció estàndard.

Article 9

Creació, funcions i òrgans de govern de les societats filials o òrgans consultius.

1. L'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana pot crear societats filials, centres de recerca, serveis científics i altres ens anàlegs, dins dels límits de la seva missió fonamental, sempre sota la seva superior orientació i responsabilitat, i sempre que actuïn d'acord amb les finalitats de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana.

2. Les societats filials o òrgans consultius de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana són creades pel Ple a proposta d'un dels col·lectius següents:

CVE-DOGC-A-14314086-2014

a) Una secció.

b) El Consell Permanent.

c) Per la majoria de membres numeraris segons que estableixi el Reglament de règim intern.

3. Les societats filials o òrgans consultius s'encarreguen d'organitzar i desenvolupar la recerca i de programar les activitats en les seves disciplines amb mitjans i publicacions propis.

4. Cada societat filial o òrgan consultiu és regit per un consell elegit pels seus membres.

Article 10

Composició

1. L'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana està constituït per:

a) fins a 21 persones acadèmiques numeràries

b) fins a 16 persones acadèmiques corresponents

c) fins a 5 entitats corresponents

d) persones acadèmiques d'honor

2. La secció aranesa de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana està formada per un màxim d'11 membres numeraris.

3. La secció estàndard de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana està formada per un màxim de 10 membres numeraris, més els membres de la secció aranesa que, de forma expressa, manifestin la voluntat de participar en la secció estàndard, de la qual també formaran part, amb plens drets. La composició de la secció cal que tingui en compte la realitat diversa de l'àmbit lingüístic occità.

4. La secció aranesa es reuneix, de forma ordinària, un mínim de tres vegades a l'any. La secció estàndard es reuneix, de forma ordinària, un mínim d'una vegada a l'any.

Capítol 3

Dels membres

Article 11

Condició de membre

1. La condició de membre és vitalícia.

2. Els membres de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana poden ser numeraris, corresponents i d'honor.

Article 12

Els membres numeraris

Són membres numeraris les persones que, elegides pel Ple, gaudeixen de tots els drets i tenen totes les obligacions que fixen els Estatuts i el Reglament de règim intern, que són:

a) Exercir els càrrecs de govern per als quals han estat elegits o designats.

b) Assistir als plens i a les reunions de la seva secció.

c) Participar en les votacions reglamentàries.

d) Prendre part en les tasques de recerca de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana i en les altres que els siguin encomanades.

CVE-DOGC-A-14314086-2014

Article 13

Els membres corresponents

Són membres corresponents les persones o entitats que, elegides pel Ple, col·laboren en les tasques científiques de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana i no participen en els òrgans de govern.

Article 14

Els membres honorífics figuren en totes les referències de distinció i protocol·làries de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana, tot i que no participen, de forma ordinària, en les tasques científiques ni en els òrgans de govern.

Article 15

Els membres numeraris, els membres corresponents i els membres honorífics seran escollits pel Ple d'entre persones de reconegut prestigi lingüístic i científic en l'estudi, la recerca i el foment de la llengua occitana, aranès a Aran.

Article 16

El procediment i regulació per a la convocatòria i provisió de vacants per ser membre de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana s'establirà en el Reglament de règim intern. Les vacants de membres que es produeixin es notificaran al Departament de Justícia de la Generalitat.

Article 17

Per ser escollit membre numerari, caldrà haver estat, abans, membre corresponent. Una vegada escollit, caldrà llegir un discurs d'entrada en els termes indicats en el Reglament de règim intern. La condició de membre numerari és efectiva després d'aquesta lectura.

Capítol 4

Dels òrgans de govern

Article 18

Els òrgans de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana

Els òrgans de govern, gestió i representació de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana són:

a) El Ple.

b) El Consell Permanent.

c) El president.

Article 19

El Ple

1. El Ple és l'òrgan màxim de govern de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana. Ha de resoldre tot el que es refereix a la vida col·lectiva de la institució, n'ha d'aprovar les línies generals d'acció i el pressupost, i controla la gestió dels càrrecs i dels altres òrgans de govern. El plenari serà també

CVE-DOGC-A-14314086-2014

l'organisme que validarà les decisions de tipus normatiu i les eventuals produccions de l'Institut d'Estudis Aranesi.

2. Constitueixen el Ple els membres numeraris.

3. El Ple es reunirà almenys una vegada a l'any, i pot reunir-se si ho demanen almenys quatre membres de qualsevol de les dues seccions.

Article 20

El Consell Permanent

1. El Consell Permanent actua per delegació del Ple i exerceix el govern de la institució.

2. El Consell Permanent és format pel president i l'Equip de Govern.

3. Les decisions del Consell Permanent han de ser validades per les seccions o pel Ple.

Article 21

El president

1. El president és el representant ordinari de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana, en presideix el Ple, el Consell Permanent, l'Equip de Govern i les seccions, i dirimeix amb el seu vot en cas de empat. El president vetlla per l'execució dels acords.

2. El president és elegit pel Ple, d'entre els membres numeraris que tinguin la seva residència permanent a la Vall d'Aran, i té la facultat de nomenar i revocar l'Equip de Govern.

3. El càrrec de president és incompatible amb qualsevol càrrec electe o de confiança de les administracions públiques, i amb qualsevol càrrec orgànic de qualsevol partit polític.

Article 22

L'Equip de Govern

1. L'Equip de Govern sosté el president en les seves funcions executives i administratives.

2. L'Equip de Govern està format, exclusivament, per membres de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana, fins a un màxim de tres, a més del president, i ha de tenir, necessàriament, un vicepresident i un secretari. La composició de l'Equip de Govern proposada pels candidats al president serà donada a conèixer en el moment de presentar la candidatura.

Article 23

Durada dels càrrecs

1. Tots els càrrecs, tant els electius com els de designació directa, són exercits per membres numeraris de l'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana.

2. El mandat dels càrrecs electius té una durada de quatre anys, i només se'n podrà fer una reelecció consecutiva.

3. El mandat dels càrrecs de designació directa s'acaba, en tot cas, amb el mandat de la persona que els ha designat.

4. Si durant el mandat presidencial es produeix alguna vacant en l'Equip de Govern, pertoca al president de proveir-la, i la durada del nou càrrec no pot excedir la part encara no transcorreguda del mandat del membre substituït. Les eventuals substitucions seran validades pel Ple.

Capítol 5

CVE-DOGC-A-14314086-2014

De les votacions

Article 24

En aquelles votacions de consideració major, que indiqui el Reglament de règim intern, com la reforma dels Estatuts, l'elecció de membres i entitats corresponents i membres numeraris, i l'aprovació o modificació del Reglament de règim intern, el quòrum d'assistència al Ple i a les seccions és de la meitat més un dels que els componen i el de les votacions serà de dos terços dels assistents. Les votacions seran nominals i, en el cas que ho demani un membre numerari, també seran secretes. S'admetran la delegació i el vot per correu, sempre que sigui correctament validat i que arribi almenys dues hores abans de la celebració de la sessió.

Capítol 6

De la reforma dels Estatuts

Article 25

Límit de la reforma i suport necessari

1. L'Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana pot elevar a la instància corresponent de l'Administració la proposta de reforma dels seus Estatuts, sempre que no comporti cap alteració del que disposa l'article 1.

2. La proposta de modificació dels Estatuts ha d'obtenir el vot favorable del Ple.

(14.314.086)

CVE-DOGC-A-14314086-2014

ANUNCIS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

DEPARTAMENT DE JUSTÍCIA

RESOLUCION JUS/2518/2014, de 6 de noveme, d'inscripcion en Registre d'academies dera Generalitat de Catalonha des Estatuts der Institut d'Estudis Aranesi - Academia aranesa dera lengua occitana.

Vist er expedient d'inscripcion des Estatuts der Institut d'Estudis Aranesi - Academia aranesa dera lengua occitana, començat a compdar dera sollicitud de 7 de junhsèga de 2014, deth quau resulte qu'en data 9 d'octobre de 2014 se presentèc era documentacion prevista en apartat 15 der annèx dera Orde de 7 de deseme de 1987, que se regule entath Registre d'academies, segons er acòrd d'aprobacion adoptat peth Plen dera Academia de data de 3 de junhsèga de 2014;

Dat er Estatut d'autonomia de Catalonha, aprovat pera Lei organica 6/2006, de 19 de junhsèga, de reforma der Estatut d'autonomia; era Lei 26/2010, de 3 d'agost, de regim juridic e de procediment des administracions publiques de Catalonha; era Lei 13/1989, de 14 de deseme, d'organizacion, procediment e regim juridic dera Administracion dera Generalitat de Catalonha; eth Decrèt 120/1987, de 9 d'abriu, peth quau era Generalitat assumís es competéncies exclusives en matèria d'Academies damb sedença centrau en Catalonha; era Orde de 7 de deseme de 1987, que regule eth Registre d'academies dera Generalitat de Catalonha (DOGC num. 932, de 28.12.1987); e eth Decrèt 12/2014, de 21 de gèr, qu'autrege ar Institut d'Estudis Aranesi eth caractèr d'academia e d'autoritat lingüistica der occitan, lengua pròpria dera Val d'Aran e oficiau en Catalonha (DOGC num. 6546, de 23.1.2014);

Dat qu'eth tèxte des Estatuts regule es determinacions prescrites en article 4 deth Decrèt 120/1987, de 9 d'abriu, e s'adapte ara legalitat vigenta;

En compliment d'aquerò que dispòsen es articles 10.B e 12 dera Orde de 7 de deseme de 1987, que regule eth Registre d'academies dera Generalitat de Catalonha;

Dat qu'aguest expedient a estat promoigut per ua persona legitimada, que s'an aportat es documents essenciaus e que s'an complit toti es tramits establits;

A prepausa deth Servici de Coordinacion Tecnica e Assessorament d'Entitats de Dret Public;

Resòlvi:

1. Declarar era adequacion ara legalitat des Estatuts der Institut d'Estudis Aranesi - Academia aranesa dera lengua occitana e disposar-ne era inscripcion en Registre d'academies dera Generalitat de Catalonha.

2. Disposar qu'aguesta inscripcion se publique en *Diari Oficiau dera Generalitat de Catalonha*, coma annèx ara presenta Resolucion.

Barcelona, 6 de noveme de 2014

Santiago Ballester Muñoz

Director generau de Dret e Entitats Juridiques

Annèx

CVE-DOGC-A-14314086-2014

Estatuts der Institut d'Estudis Aranesi - Academia aranesa dera lengua occitana

Preàmbul

Era lengua, en tot eth sòn conjunt, tostemp a cercat un referent e ua normativa, coma era qu'emane des d'aquera amassada de 1854 deth Felibritge ena Provença e totes es Escoles que nèishen per tot, neurint-se deth madeish. I destacam, coma era més propera, era Escolo deras Pireneos fondada per Bernat Sarrieu en 1904. E en aguest procés i trobam era proposta de normativizacion de tota era lengua hèta per Loís Alibèrt, fondamentada ena variant lengadociana. Per çò que hè ara nòsta variant aranesa non podem desbrembar es gramàtiques e vocabularis hèti per Jusèp Sandaran Bacaria e per Mn. Jusèp Condò Sambeat. Tanben ei a destacar era tesi doctorau hèta, enes ans 20 deth segle passat, per Joan Coromines Vigneaux, publicada er an 1990 damb eth títol de "El parlar de la Vall d'Aran, Gramàtica, Diccionari i Estudis lexicals". E rebrembam es aportacions dera tesi "El aranès. Dialecto gascón en tierra española" hèta per Maria del Carmen Campa Grané e er "Estudio sobre el dialecto Aranès "de Casimiro Adema Mora, editat en 1966 e reeditat en 1969.

Er origen der Institut d'Estudis Aranesi-Acadèmia aranesa dera lengua occitana, la cau cercar en ostiu de 1998, o se se vò enes començaments des ans 80 quan es alcaldes aranesi demanèren ara Generalitat era creación d'ua comission entara elaboración des Normes ortogràfiques der aranès. Aquera comission, dera que cèrti membres encara aué formen part d'aguest Institut d'Estudis Aranesi-Acadèmia aranesa dera lengua occitana, determinèc ues normes que sigueren sancionades peth President dera Generalitat en començament deth 1983. Aqueres normes eren quauquarren mès qu'un recuelh d'orientacions e leis der escríuer en aranès. Auien en sòn contèxte uafilosofia, ua forma d'enténer era nòsta lengua que mos acompanharie enquia aué. Es Normes Ortogràfiques deth 1983 auien en compde era unitat dera lengua occitana, coma un diasistèma damb bases enes principis de Loís Alibèrt.

Aqueres normes inicièren eth sòn caminar pes encastres der emplee der aranès, damb seguretat, mès tanben damb dificultats, produïdes surtot pera existència anteriora d'uns plantejaments lingüístics diferents. Calec convèncer.

Aquera Comission des normes se disolec en acabar eth sòn trebalh. Es normes inicièren eth sòn caminar damb insistència e damb bona fe, mès sense ua entitat qu'ordenèsse es dificultats que naturaument se produissen ath torn d'ua lengua viua.

Siguec en ostiu de 1998, quan damb motiu deth besonh d'èster coerents en emplee dera lengua en un suplement setmanau deth diari AVUI, íntegrament en aranès, nomenat AUÉ, eth Conselh Generau d'Aran possèc era creación dera Comission de Codi Lingüístic formada per professors e promotors dera lengua, moltí des quaus, aué, encara son en Institut d'Estudis Aranesi. Aquera Comission de Codi Lingüístic ère en realitat eth precedent tardan de ce qu'ei aué er Institut d'Estudis Aranesi-Acadèmia aranesa dera lengua occitana. Mès endeuant aquera Comission, damb es nautes e baíshes pròpies d'ua institución, e damb un trebalh inacabable e inacabat, elaborèc ua adaptación deth Normes deth 1983 ara realitat, siguec constituït en Departament de Lingüística der Aranès deth Conselh Generau d'Aran e ena Sección Lingüística der Institut d'Estudis Aranesi, conselh assessor deth Conselh Generau d'Aran, qu'obtenguec era competència entà establir e actualizar era normativa der aranès, per unanimitat deth Conselh Generau d'Aran en Plen deth 29 abriu de 2008.

Er Estatut d'autonomia de Catalonha, en article 6.5, establís qu'era lengua occitana, nomentada aranès en Aran, ei era lengua pròpria d'aguest territori e ei oficiau en Catalonha d'acòrd damb çò qu'establíssen aguest Estatut e es leis de normalización lingüística.

Eth regim d'oficialitat der occitan en Catalonha ei desvolopat pera Leí 35/2010, d'l d'octobre, der occitan, aranès en Aran, era quau prevé, entre d'auti, er establiment d'ua autoritat acadèmica entara lengua. En aguest sentit, er article 4.3 dispòse qu'er Institut d'Estudis Aranesi- Acadèmia aranesa dera lengua occitana a d'èster independent des administracions publiques, a d'assolir pleament eth caràcter acadèmic que li correspon e a d'auer era autoritat lingüística entà fixar es convencionalismes d'emplec der aranès d'acòrd damb era consideración de varietat lingüística deth tronc occitan comun. Atau madeish, a d'auer era autoritat entar assessorament que, en matèria de lengua, li sigue sollicitat.

Ath costat des objectius de reconèisher, estudiar, protegir e promòir er occitan, aranès en Aran, en toti es encastres e sectors, era Leí prevé era volentat de col•laborar en emparament dera unitat dera lengua occitana. Per aguest motiu se prenen coma referència entara sua acción es principis dera norma de Loís Alibèrt ena sua Gramàtica occitana, publicada en Catalonha eth 1935 e reeditada per Institut d'Estudis Catalans en 2000, que son tanben era basa des Normes ortogràfiques der aranès, aprovades pera Generalitat de Catalonha eth 1983 e posteriorment actualizades per Institut d'Estudis Aranesi e aprovades peth Conselh Generau d'Aran eth 5 d'octobre de 1999.

Ena disposición addicionau setau dera Lei nomentada se prevé qu'era Generalitat de Catalonha e eth Conselh

CVE-DOGC-A-14314086-2014

Generau d'Aran, an d'adoptar es mesures de besonh tà complir er article 4.3. Eth 17 de mai de 2012 era Comission de Govern dera Generalitat-Conselh Generau d'Aran creèc eth Conselh de Política Lingüistica der Occitan Aranès, eth quau acordèc impulsar er autrejament, ar Institut d'Estudis Aranesi, deth caràcter d'acadèmia entara lengua previst pera Lei. Aguesta hita s'artenh per miei deth decret 12/2014, de 21 de gèr, peth quau s'autrege ar Institut d'Estudis Aranesi eth caràcter d'acadèmia e d'autoritat lingüistica der occitan, lengua pròpria ena Val d'Aran e oficiau en Catalonha.

Conseqüents damb tot aguest procés e en coerència damb era nòsta istòria aprovam aguesti estatuts qu'an de permèter de garantir era referència en emplee dera lengua occitana e era corrección ena sua variant aranesa, damb independència des administracions publiques e damb comportament e caràcter acadèmic e que completaram damb es demés normes jurídiques d'obligat compliment e damb es processi de reglamentación previsti.

Capítol 1

Disposicions generaus

Article 1

Denominación e objecte dera institución

1.- Er Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana ei ua institución académica qu'a per objecte era nauta investigación e er estudi der aranès, e er establiment des criteris de normatiua d'acòrd damb es principis dera Gramática occitana de Loís Alibèrt e es Normes ortogràfiques der aranès, coma part integranta der espaci lingüístic e culturau occitan.

2. Atau madeish, a de collaborar, de conformitat damb aguesti madeishi principis, damb entitats acadèmiques, de recerca o culturaus reconeishudes pes institucions publiques der espaci occitan, en establiment dera normativa lingüistica de referencia entath conjunt dera lengua occitana.

Article 2

Encastre d'accion

Er encastre d'accion der Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana compren eth territori de Catalonha, sens perjudici que tanben pogue actuar ath déla de Catalonha.

Article 3

Finalitats

Es finalitats der Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana son:

a) establir e actualizar era norma lingüistica dera varietat aranesa der occitan e velhar per qu'eth procés de normativizacion d'aguesta lengua sigue coerenta per tot eth sòn encastre lingüístic.

b) atau madeish, er Institut d'Estudis Aranesi- Acadèmia aranesa dera lengua occitana ei era autoritat entar assessorament que, en matèria de lengua occitana, li sigue sollicitat pes administracions publiques e es organismes que'n depenen, e tanben pes centres d'ensenhament públics e privats e pes mieis de comimicacion de titularitat publica, d'acòrd damb er article 4 dera Lei 35/2010, d'l d'octobre, der occitan, aranès en Aran.

c) collaborar, damb es activitats que li son pròpries, en progrés e en desvolopament dera lengua, dera cultura e dera societat en generau.

Article 4

Lengua pròpria

Era lengua pròpria der Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana ei er occitan, aranès en Aran.

CVE-DOGC-A-14314086-2014

Article 5

Personalitat e capacitat juridica

Er Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana a personalitat juridica de dret públic damb basa privada e, en conseqüència, capacitat entà:

a) Coordinar-se e restacar-se damb d'autes institucions scientifiques e culturaus de per tot e signar damb eres es convenis que considere convenienti.

b) Aquerir e possedir bens de tota sòrta a títol onerós o gratuït, obligar-se damb quina persona publica o privada que sigue e exercir accions d'acòrd damb eth dret.

c) Disposar liuraments des sons recorsi economies, que provien de subvencions institucionaus o donacions e deth patrimoni pròpri, entà amiar a terme es sues finalitats, sense perjudici deth rendiment de compdes cossent damb era norma en vigor.

Article 6

Sedences e delegacions

Er Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana a era sedença ena plaça dera Mola s/n de Casau (CP. 25538), Val d'Aran. Ath delà d'aguesta, pòt establir delegacions laguens e dehòra deth sòn encastre geogràfic d'accion.

Article 7

Regim juridic

Er Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana se regís per aguesti Estatuts e peth Reglament de regim intern, sense perjudici de çò que establís era norma generau entad aguestes institucions.

Capítol 2

Dera organización interna

Article 8

Es seccions

Er Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana s'estructure en dues seccions:

a) era sección encargada d'establir e actualizar era Norma lingüistica dera varietat aranesa dera lengua occitana, nomentada sección aranesa, damb autoritat lingüistica sus era varietat aranesa dera lengua

b) era sección d'aconselhament sus era unitat dera lengua occitana e eth tronc comun, nomentada sección estàndard.

Article 9

Creación, foncions e òrgans de govern des societats filiaus o òrgans consultius.

1. Er Institut d'Estudis Aranesi- Acadèmia aranesa dera lengua occitana pòt crear societats filiaus, centres de recerca, servicis scientifics e d'auti ens analògs, laguens des límits dera sua mission fonamentau, tostemp dejós dera sua superiora orientación e responsabilitat, e tostemp qu'actuen d'acòrd damb es finalitats der Institut d'Estudis Aranesi-Acadèmia aranesa dera lengua occitana.

2. Es societats filiaus o òrgans consultius der Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana son creades peth Plen a proposta d'un des coUectius següents:

CVE-DOGC-A-14314086-2014

a) Ua sección.

b) Eth Conselh Permanent.

c) Pera majoria de membres numeraris segons qu'establisque eth Reglament de regim intém.

3. Es societats filiaus o òrgans consultius s'encarguen d'organizar e desvolopar era recerca e de programar es activitats enes sues disciplines damb mejans e publicacions pròpris. 4. Cada societat filiau o òrgan consultiu ei regit per un conselh elegit pes sons membres.

Article 10

Composición

1. Er Institut d'Estudis Aranesi- Acadèmia aranesa dera lengua occitana ei constituït per:

a) enquia 21 persones acadèmiques numeraries b) enquia 16 persones acadèmiques corresponentes

c) enquia 5 entitats corresponentes

d) persones acadèmiques d'aunor

2. Era sección aranesa der Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana ei formada per un maximal d'11 membres numeraris.

3. Era sección estàndard der Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana ei formada per un maximal de 10 membres numeraris, mès es membres dera sección aranesa que, de forma expressa, manifesten era volentat de participar ena sección estàndard, que tanben en formaran part, damb plens drets. Era composición dera sección cau que tengue en compde era realitat diuérsa der encastre lingüístic occitan.

4. Era sección aranesa s'amasse, de forma ordinària, un mínim de tres viatges ar an. Era sección estàndard s'amasse de forma ordinària, un mínim d'un viatge ar an.

Capítol 3

Des membres

Article 11

Condición de membre

1. Era condición de membre ei vitalicia.

2. Es membres der Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana poden èster numeraris, corresponents e d'aunor.

Article 12

Es membres numeraris

Son membres numeraris es persones que, elegides peth Plen, gaudissen de toti es drets e an totes es obligacions que fixen es Estatuts e eth Reglament de regim intèm que son:

a) Exercir es cargues de govèm per çò qu'an estat elegidi o designadi.

b) Assistir as plens e as reunions dera sua sección.

c) Participar enes votacions reglamentàries.

d) Prèner part enes prétzhèts de recerca der Institut d'Estudis Aranesi-Acadèmia aranesa dera lengua occitana e enes auti que les siguen manats.

Article 13

CVE-DOGC-A-14314086-2014

Es membres corresponents

Son membres corresponents es persones o entitats que, elegides peth Plen, collabòren enes prétzhèts scientifics der Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana e non participen enes òrgans de govèm.

Article 14

Es membres aunorificsfiguren en totes es referències de distinción e protocolàries der Institut d'Estudis Aranesi-Acadèmia aranesa dera lengua occitana, maugrat que non participen, de forma ordinària, enes prétzhèts scientifics ne enes òrgans de govèm.

Article 15

Es membres numeraris, es membres corresponents, e es membres aunorifics seran escuelhuts peth Plen d'entre persones de reconeishut prestigi lingüístic e scientific en estudi, era recerca e foment dera lengua occitana, aranès en Aran.

Article 16

Eth procediment e regulación entara convocatòria e provisión de vacants entà èster membre der Institut d'Estudis Aranesi-Acadèmia aranesa dera lengua occitana s'establirà en Reglament de regim intèm. Es vacants de membres que se produisquen se notificaran ath Departament de Justícia dera Generalitat.

Article 17

Entà èster escuelhut membre numerari, calerá auer estat, abans, membre corresponent. Un viatge escuelhut calerá liéger un discors d'entrada enes termes indicats en Reglament de regim intèm. Era condición de membre numerari ei efectiva dempús d'aguesta lectura.

Capítol 4

Des òrgans de govern

Article 18

Es òrgans der Institut d'Estudis Aranesi-Acadèmia aranesa dera lengua occitana Es òrgans de govèm, gestión e representación der Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana son:

a) Eth Plen.

b) Eth Conselh Permanent.

c) Eth President.

Article 19

Eth Plen

1. Eth Plen ei er òrgan maximal de govèm der Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana. A de resòler tot çò que se referís ara vida coUectiva dera institución, n'a d'aprovar es linhes generaus d'accion e eth pressupost, e contròtle era gestión des cargues e des auti òrgans de govèm. Eth penari que serà tanben er organisme que validarà es decisions de tipe normatiu e es eventuaus produccions der Institut d'Estudis Aranesi.

2. Constituïssen eth Plen es membres numeraris.

CVE-DOGC-A-14314086-2014

3. Eth Plen s'amassarà au mens un viatge ar an, e pòt amassar-se sus demanda d'aumens quate membres de quina des dues seccions que sigue.

Article 20

Eth Conselh Permanent

1. Eth Conselh Permanent actue per delegación deth Plen e exercís eth govèm dera institución.

2. Eth Conselh Permanent ei format peth President e er Equip de Govèm.

3. Es decisions deth Conselh Permanent cau que siguen validades pes seccions o peth Plen.

Article 21

Eth President

1. Eth President ei eth representant ordinari der Institut d'Estudis Aranesi-Acadèmia aranesa dera lengua occitana, ne presidís eth Plen, eth Conselh Permanent, er Equip de Govèm e es seccions, dirimint damb eth sòn vòt en cas d'empat. Eth President susvelhe era execucion des acords.

2. Eth President ei elegit peth Plen, d'entre es membres numeraris qu'agen era sua residència permanenta ena Val d'Aran, e a era facultat de nomenar e revocar er Equip de Govèm.

3.- Eth cargue de President ei incompatible damb quinsevolh cargue electe o de confiança des administracions publiques, ne damb quinsevolh cargue orgànic de quinsevolh partit polític.

Article 22

Er Equip de Govèm

1. Er Equip de Govèm sosten eth President enes sues foncions executives e administratives.

2. Er Equip de Govèm ei format, exclusivaments, per membres der Institut d'Estudis Aranesi Acadèmia aranesa dera lengua occitana, enquia un maximal de tres, ath delà deth President, e a d'auer, necessàriament, un Vicepresident e un Secretari. Era composición der Equip de Govèm prepausada pes candidats tà President serà hèta a conèisher en moment de presentar era candidatura.

Article 23

Durada des cargues

1. Toti es cargues, tant es electius coma es de designación directa, son exercidi per membres numeraris der Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana.

2. Eth mandat des cargues electius a ua durada de quate ans, e sonque se'n poderà hèr ua reelección consecutiva.

3. Eth mandat des cargues de designación directa s'acabe, en tot cas, damb eth mandat dera persona que les a designadi.

4. Se pendent eth mandat presidenciau se produsís bèra vacanta en Equip de Govèm, era provisión d'aguesta pertòque ath President, e era durada deth nau cargue non pòt excedir era part encara non transcormda deth mandat deth membre substituït. Es eventuaus substitucions seran validades peth Plen.

Capítol 5

Des votacions

Article 24

CVE-DOGC-A-14314086-2014

En aqueres votacions de consideración màger, qu'indique eth Reglament de Regim Intèm, coma era reforma d'Estatuts, era elección de membres e entitats corresponents, membres numeraris e era aprobación o modificación deth Reglament de Regim Intèm, eth quòrum d'assistència en Plen e enes seccions ei dera meitat mès un des que la composen e eth des votacions serà de dus tèrci des assistents. Es votacions seran nominaus e en cas d'èster demanat per un membre numerari, tanben seran secretes. S'admeterà era delegación e eth vòt per correu, tostemp que sigue correctament validat, e qu'arribe aumens damb dues ores d'auança ara celebración dera session.

Capítol 6

Dera reforma des Estatuts

Article 25

Límit dera reforma e suport de besonh

1. Er Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia aranesa dera lengua occitana pòt elevar ara instància corresponenta dera Administración era proposta de reforma des sons Estatuts, tostemp que non comporte bèra alteración de çò que dispòse er article 1.

2. Era proposta de modificación des Estatuts li cau obtier eth vòt favorable deth Plen.

(14.314.086)